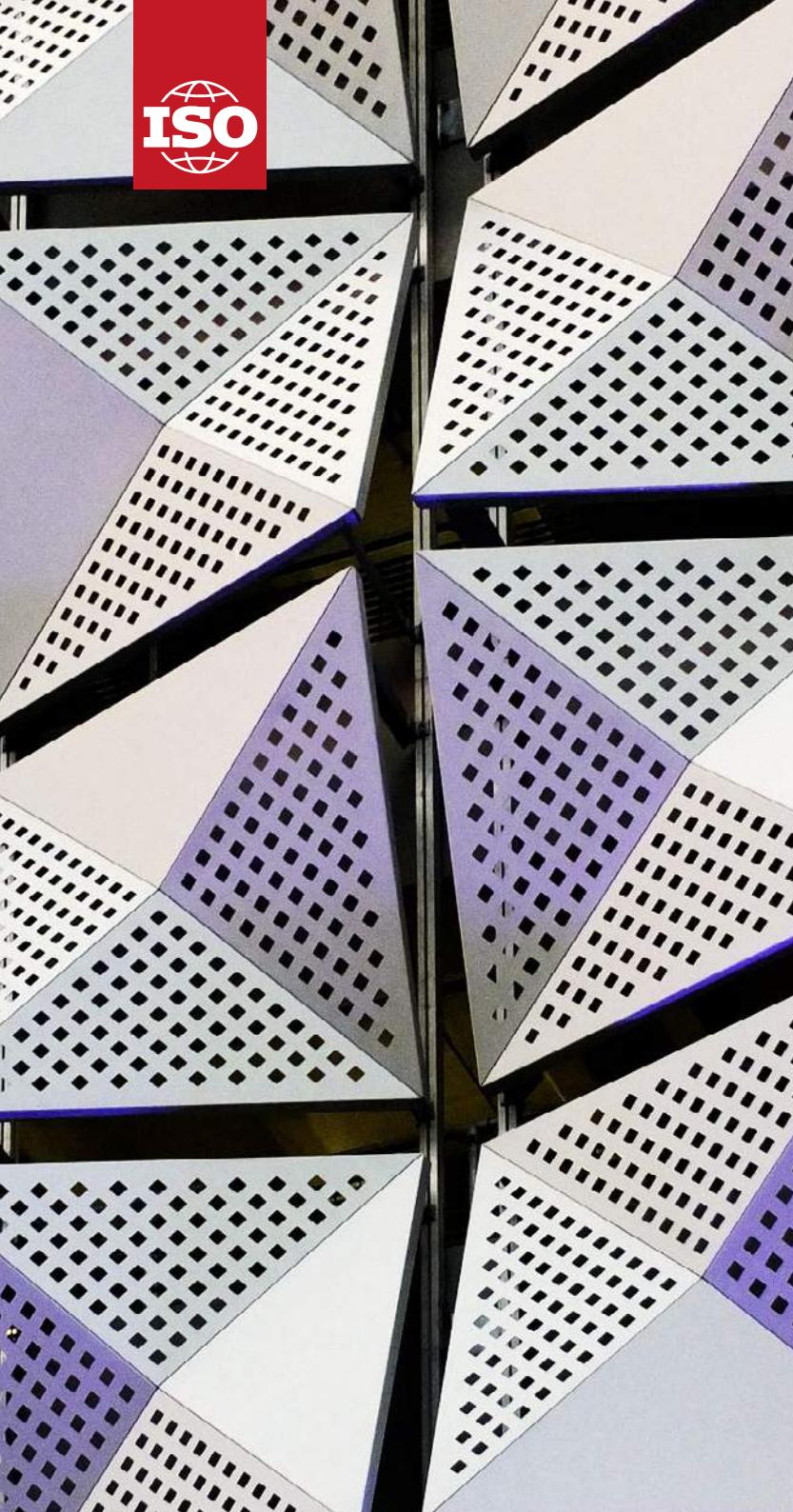

ISO i inovacije

164*

člana

22 500*

međunarodnih
standarda

100

novih standarda
svaki mjesec

245*

tehničkih
komiteta

Mi smo ISO, Međunarodna organizacija za standardizaciju

Mi smo neovisna,
nevladina organizacija.

Mi smo globalna mreža
nacionalnih tijela za standardizaciju
sa po jednim članom iz svake zemlje.

Naš posao je izrađivati međunarodne
standarde.

Naš rad koordinira Središnje tajništvo
u Ženevi, Švicarska.

Mi smo neprofitna organizacija:
Prodaja naših standarda omogućuje
nam financiranje njihovog razvoja u
neutralnoj sredini, kao i njihovo održavanje
i izradu novih standarda.

ISO pruža platformu za razvoj
praktičnih alata kroz zajedničko
razumijevanje i suradnju sa svim
zainteresiranim stranama.

Inovacije se ne odnose samo na blistave nove izume ili otkrića. Inovacije su ključna poslovna potreba jer se odnose na sposobnost kompanije da identificira i utvrdi nova područja za moguće djelovanje dok istodobno sagledava i reagira na promjene uvjeta u svojem okruženju. Također pomažu organizacijama u stvaranju vrijednosti dok upravljaju nesigurnošću i iskorištavanju znanja i kreativnosti ljudi koji kod njih rade.

One su temeljni čimbenik održivosti poslovanja i ekonomske isplativosti, kao i ključni čimbenik za razvoj društva u cjelini. Inovacije imaju ključni značaj, jer svijet nikada ne miruje.

Organizacije koje su inovativne također doprinose postizanju mnogih Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, uključujući cilj 9, čiji je zadatak „izgraditi otpornu infrastrukturu, promovirati inkluzivnu i održivu industrijalizaciju i podstaknuti inovacije“.

ISO raspolaže velikim portfeljom međunarodnih standarda i dokumenata s uputama koje omogućuju organizaciji usklađivanje svih svojih sustava i procesa u cilju pokretanja inovacijskih aktivnosti i inicijativa. Oni se bave svim čimbenicima koji doprinose tome da organizacija postane inovativna, sve do implementacije učinkovitog sustava upravljanja inovacijama.

Šta su inovacije?

U OECD-ovom Priručniku iz Oslo 2018: Smjernice za prikupljanje, izvješćivanje i korištenje podataka o inovacijama definirane su četiri vrste inovacija: proizvodne, procesne, marketinške i organizacijske.

Definiranje inovacija

Priručnik iz Oslo, koji sada doživljava svoje četvrto izdanje, objavljen je na inicijativu Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) kako bi odgovorio na osnovna pitanja o tome kako se inovativnost može izmjeriti.

U izradi ovog izdanja, ISO-ov tehnički komitet za upravljanje inovacijama, ISO/TC 279, surađivao je s OECD-om na razmjeni gledišta o definicijama inovacija i upravljanju inovacijama. To je dovelo do usklađivanja definicija, a uzeti su u obzir i različiti ciljevi Priručnika iz Oslo kao i ISO standardi.

Za više informacija pogledajte www.oecd.org/site/innovationstrategy/defininginnovation.htm and www.iso.org/committee/4587737.html.

Sukladno tim smjernicama, inovacije predstavljaju novi ili poboljšani proizvod ili proces koji se značajno razlikuje od prethodnih proizvoda ili procesa i koji se stavlja na raspolaganje korisnicima. Ova je definicija sukladna definicijama koje se nalaze u ISO standardima tako da oni mogu biti korisni alati za poređenje i procjenu inovacija unutar i između organizacija.

Zašto su nam potrebni ISO standardi za inovacije?

Zato što inovacije predstavljaju aspekt poslovnih i organizacijskih promjena kojima se može upravljati. ISO je izradio stotine standarda koji podržavaju rast i konkurentnost organizacija. Oni pomažu u uspostavljanju sustava i procesa koji stvaraju dodanu vrijednost i doprinose tome da organizacija na svoj sopstveni način iskoristi i maksimalno ostvari puni potencijal inovacija. Na taj način ISO standardi pomažu u izgradnji inovativnijeg, otpornijeg i održivijeg društva.

Tko ima koristi od ISO standarda za inovacije?

Regulatorna tijela i kreatori politike mogu se osloniti na ISO standarde koji predstavljaju **čvrstu osnovu** na kojoj mogu kreirati javnu politiku koja podstiče inovacije za održivije i otpornije društvo.

Regulatorna tijela

ISO standardi za inovacije pomažu poduzećima da učinkovito **reagiraju na promjene kako bi se maksimalno iskoristile mogućnosti za rast** i razvoj dok se istodobno smanjuju povezani rizici. Kompanije mogu demonstrirati svoju sposobnost upravljanja inovativnim aktivnostima za postizanje svojih predviđenih ciljeva: povećani prihodi i profitabilnost, poboljšana održivost i otpornost, veća sposobnost privlačenja partnera, suradnika i financiranja kao i **povećano zadovoljstvo korisnika**.

Potrošači mogu izvući mnoštvo prednosti iz ISO standarda za inovacije s obzirom na to da **povećanje inovacijskih sposobnosti** organizacije rezultira njihovim uživanjem u novim i poboljšanim proizvodima i uslugama.

Kakve to standarde za inovacije ima ISO?

Okviri za inovacije

ISO je izradio standarde koji pružaju organizacijama načine za definiranje onoga što njima inovacije znače kao i alata koji im mogu pomoći u postizanju svojeg cilja.

Paket standarda i dokumenata s uputama o upravljanju inovacijama ISO 56000 nudi sustavni pristup za integriranje inovacija u sve slojeve organizacije. To pomaže u iskorištavanju i kreiranju mogućnosti za razvoj svega, od novih proizvoda, sustava i usluga pa do poslovnih modela.

Standardi također pružaju mnoge prednosti kao što su npr. povećana sposobnost upravljanja nesigurnošću, veća profitabilnost, poboljšana reputacija i zadržavanje klijenata, smanjenje troškova kao i dodatno osnažena radna snaga.

Objavljeni dokumenti uključuju:

- **ISO 56002, Upravljanje inovacijama**
  - Sustav upravljanja inovacijama
  - Smjernice

Ovaj standard pokriva sve aspekte sustava za upravljanje inovacijama. On uzima u obzir kontekst u kojem organizacija radi i obuhvaća sve vrste inovacija, uključujući proizvode, usluge, procese, modele, metode i povezane pristupe.

- **ISO 56003**, Upravljanje inovacijama – Alati i metode za inovacijsko partnerstvo – Smjernice

Ovaj standard pomaže organizacijama da iskoriste prednosti partnerstava za inovacije, kao što su pristup znanju, kompetencijama, sposobnostima i sredstvima koja im mogu pomoći u razvijanju ili proširivanju svojih ponuda.

- **ISO/TR 56004**, Ocjenjivanje upravljanja inovacijama – Smjernice

Ovo tehničko izvješće (TR) kontinuirano podržava organizacije u ocjenjivanju i unapređivanju njihovih sposobnosti u upravljanju inovacijama.

Trenutačno u fazi razvoja:

- **ISO 56000**, Upravljanje inovacijama – Osnove i rječnik
- **ISO 56005**, Upravljanje inovacijama – Alati i metode za upravljanje intelektualnim vlasništvom – Smjernice
- **ISO 56006**, Upravljanje inovacijama – Upravljanje strateškim podacima – Smjernice
- **ISO 56007**, Upravljanje inovacijama – Inovativno razmišljanje
- **ISO 56008**, Upravljanje inovacijama – Alati i metode za mjerena inovacijskih procesa – Smjernice

ISO također razvija standarde za specifične discipline upravljanja koje su komplementarne s upravljanjem inovacija.

Upravljanje

ISO-ov tehnički komitet ISO/TC 309, Upravljanje organizacijama, razvija standarde za sve aspekte upravljanja organizacijama, uključujući pravac, kontrolu i odgovornost. Ovi standardi pomažu organizacijama da pokažu svoju posvećenost zainteresiranim stranama, omoguće donošenje informiranih odluka i podrže svoju misiju, viziju i vrijednosti, što sve zajedno pruža jaku osnovu na kojoj se mogu razvijati inovativne ideje, što će ih učiniti privlačnim za investitore i poslovne partnere.

Objavljeni standardi uključuju:

- **ISO 19600**, Sustavi upravljanja sukladnošću – Smjernice

Ovaj standard pomaže organizacijama u upravljanju svojom razinom sukladnosti sa zakonima, propisima, politikama, obvezama i standardima kako bi se suzbilo pojavljivanje bilo kakvih rizika za njihovo poslovanje.

- **ISO 37001**, Sustavi upravljanja za suzbijanje podmićivanja – Zahtjevi s uputama za uporabu

Ovaj standard pomaže organizacijama u borbi protiv mita i promoviranju etične poslovne kulture. Podmićivanje je ključnih čimbenik inovacija u bilo kojoj vrsti organizacije.

Trenutačno u fazi razvoja:

- **ISO 37000**, Smjernice za upravljanje organizacijama
- **ISO 37002**, Sustavi upravljanja zaštitom zviždača – Smjernice

Tko razvija ISO standarde?

ISO standarde razvijaju skupine stručnjaka u okviru tehničkih komiteta (TC-ova). TC-ovi su sastavljeni od predstavnika industrije, nevladinih organizacija, vlada i drugih zainteresiranih strana koje su predložili članovi ISO-a. Svaki TC se bavi različitom temom, kao što je upravljanje energijom, kvaliteta vode ili inteligentni transportni sustavi. Posjetite našu mrežnu stranicu ISO.org i saznajte više o standardima razvijenim u određenom sektoru tako što ćete pretražiti područje rada relevantnog tehničkog komiteta.

Upravljanje znanjem

Prikupljanje, prenošenje i transformacija znanja unutar organizacije i njezinog ekosustava je suštinski pokretač inovacija.

Standard ISO 30401, Sustavi upravljanja znanjem – Zahtjevi, pomaže organizacijama da urade upravo to implementacijom sustava upravljanja koji promovira i omogućuje stvaranje vrijednosti kroz učinkovito upravljanje znanjem i informacijama.

Ostali standardi koji su trenutačno u fazi razvoja dat će daljnje smjernice u određenim područjima upravljanja znanjem:

- **ISO 30415**, Human resource management – Diversity and inclusion
- **ISO 30422**, Learning and development
- **ISO 30424**, Knowledge management – Vocabulary

Upravljanje kvalitetom

S obzirom na to da inovacije imaju za cilj isporučiti određenu vrijednost, samim tim su vezane za unapređenje zadovoljstva kupaca i kontinuirano poboljšanje trenutačne ponude, kao što su proizvodi i usluge. Dakle, upravljanje kvalitetom je prirodan pratitelj inovacija. Obitelj standarda ISO 9000 pokriva mnoge aspekte upravljanja kvalitetom.

- **ISO 9001**, Sustavi upravljanja kvalitetom
  - Zahtjevi

Ovaj dobro poznati vodeći standard postavlja zahtjeve za sustav upravljanja kvalitetom koji pomaže organizacijama da učinkovito upravljaju, kontroliraju i stalno poboljšavaju kvalitetu svojih proizvoda i usluga.

Ostali dokumenti u seriji uključuju:

- **ISO 9000**, Sustavi upravljanja kvalitetom –
Osnove i rječnik

Ovaj standard pruža osnovnu podlogu, kao što su sedam načela upravljanja kvalitetom i rječnik, za pravilnu implementaciju standarda ISO 9001.

- **ISO/TS 9002**, Sustavi upravljanja kvalitetom - Smjernice za primjenu ISO 9001:2015

Ova tehnička specifikacija (TS) sadrži daljnje upute uključujući stvarne primjere i studije slučaja.

- **ISO 9004**, Upravljanje kvalitetom - Kvaliteta organizacije - Vodič za postizanje održivog uspjeha

Standard ISO 9004 nadilazi primjenu standarda ISO 9001 tako što se usredotočuje na dugoročni uspjeh kroz zadovoljavanje i predviđanje potreba i očekivanja svih zainteresiranih strana.

ISO je također izradio širok spektar dokumenata za primjenu standarda ISO 9001 za specifične sektore. Oni uključuju:

ISO 13485 (medicinska sredstva)

ISO 54001 (izborne organizacije na svim razinama vlasti)

ISO 18091 (lokalna uprava)

ISO/TS 22163 (upravljanje poslovanjem za organizacije u željezničkom sektoru)

ISO/TS 29001 (industrija nafte, petrokemije i prirodnog plina)

ISO/IEC 90003 (programsко inženjerstvo)

Pored toga, obitelj standarda ISO 10000 (tj. standardi od ISO 10001 do ISO 10019) pruža smjernice o mnoštvu tema vezanih za upravljanje kvalitetom, od zadovoljstva korisnika, uključenosti i kompetentnosti ljudi, pa do ostvarivanja finansijske i ekonomske koristi od primjene načela upravljanja kvalitetom.

Informacijska sigurnost, cyber sigurnost i zaštita privatnosti

Upravljanje sigurnosnim rizicima povezanim sa sustavima i procesima organizacije od suštinskog je značaja za uspješnost inovacija u poslovnom sektoru, jer omogućuje da nove ideje i osobni podaci ne dospiju u pogrešne ruke.

Primjenom snažnog procesa upravljanja rizikom, obitelj standarda ISO/IEC 27000, koju su zajednički objavile ISO i Međunarodno elektrotehničko povjerenstvo (IEC), dizajnirana je da pomogne organizacijama sačuvati osjetljive i kritične informacije kompanije.

To uključuje zaštitu finansijskih informacija, intelektualnog vlasništva, podataka o zaposlenicima ili informacija koje su kompanijama povjerile treće strane.

- **ISO/IEC 27001**, Informacijska tehnologija – Sigurnosne tehnike – Sustavi upravljanja sigurnošću informacija – Zahtjevi

Ovaj zajednički standard nudi okvir za sveobuhvatan sustav upravljanja sigurnošću informacija. Dopunjeno je standardom ISO/IEC 27002, koji daje kodeks prakse za kontrolu sigurnosti informacija i standardom ISO/IEC 27000, koji pruža pregled i rječnik za sustave upravljanja sigurnošću informacija.

Upravljanje rizikom

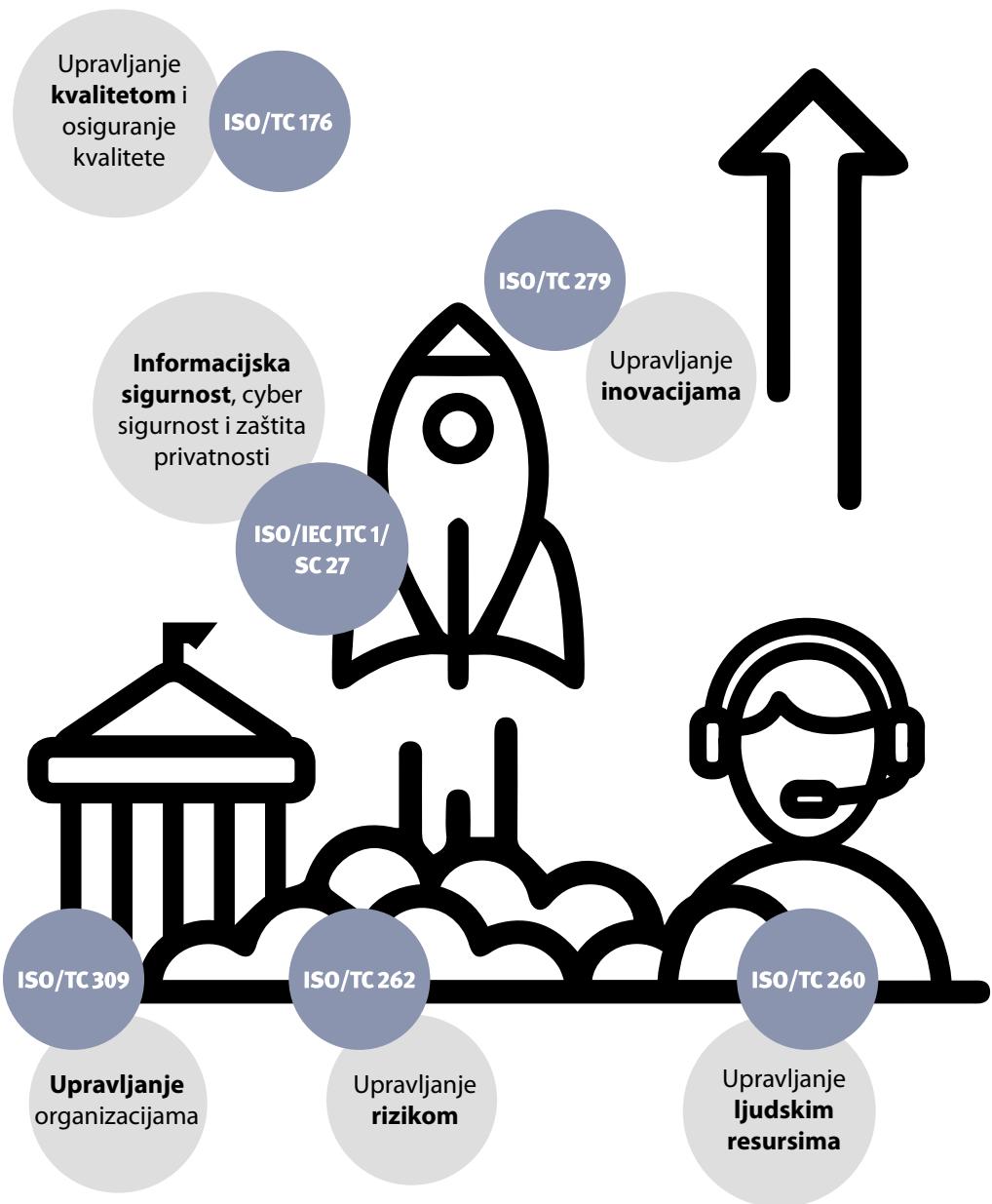
Učinkovito planiranje i reagiranje na prilike i prijetnje daje organizaciji solidnu potporu za uvođenje inovacija.

- **ISO 31000**, Upravljanje rizikom – Smjernice

Ovaj standard pruža okvir za upravljanje rizikom.

Dopunjeno je drugim standardima iz ovog područja, uključujući:

- **IEC 31010**, Upravljanje rizikom – Tehnike procjene rizika
- **ISO Guide 73**, Upravljanje rizikom – Rječnik

Više informacija

ISO mrežna stranica:
www.iso.org

ISO odjeljak mrežne stranice o SDG 9
(Industrija, inovacije i infrastruktura)
www.iso.org/sdg09.html

ISOfocus magazin
www.iso.org/isofocus

ISO videa
www.iso.org/youtube

Pratite nas na Twitteru
www.iso.org/twitter

Pridružite nam se na Facebooku
www.iso.org/facebook

Saznajte više

Za više informacija o tome kako vam standardi mogu pomoći ili kako se uključiti u proces razvoja standarda kontaktirajte svojeg člana ISO-a.

Detalji se mogu naći na www.iso.org/members.

**Međunarodna
organizacija
za standardizaciju**

Središnje tajništvo ISO-a
Chemin de Blandonnet 8
Case Postale 401
1214 Vernije, Ženeva
Švicarska

iso.org

© ISO, 2019
All rights reserved

ISBN 978-92-67-11087-5

Institut za standardizaciju
Bosne i Hercegovine

71123 Istočno Sarajevo

Trg Ilidžanske brigade 2B

www.isbih.gov.ba
e-mail: stand@isbih.gov.ba

